

Naar collectieve financiering van Zorg in Onderwijstijd - Schetsontwerp voor de beleidssimulatie

DSP-groep & Oberon in samenwerking met Onderwijsconsulenten, februari 2022

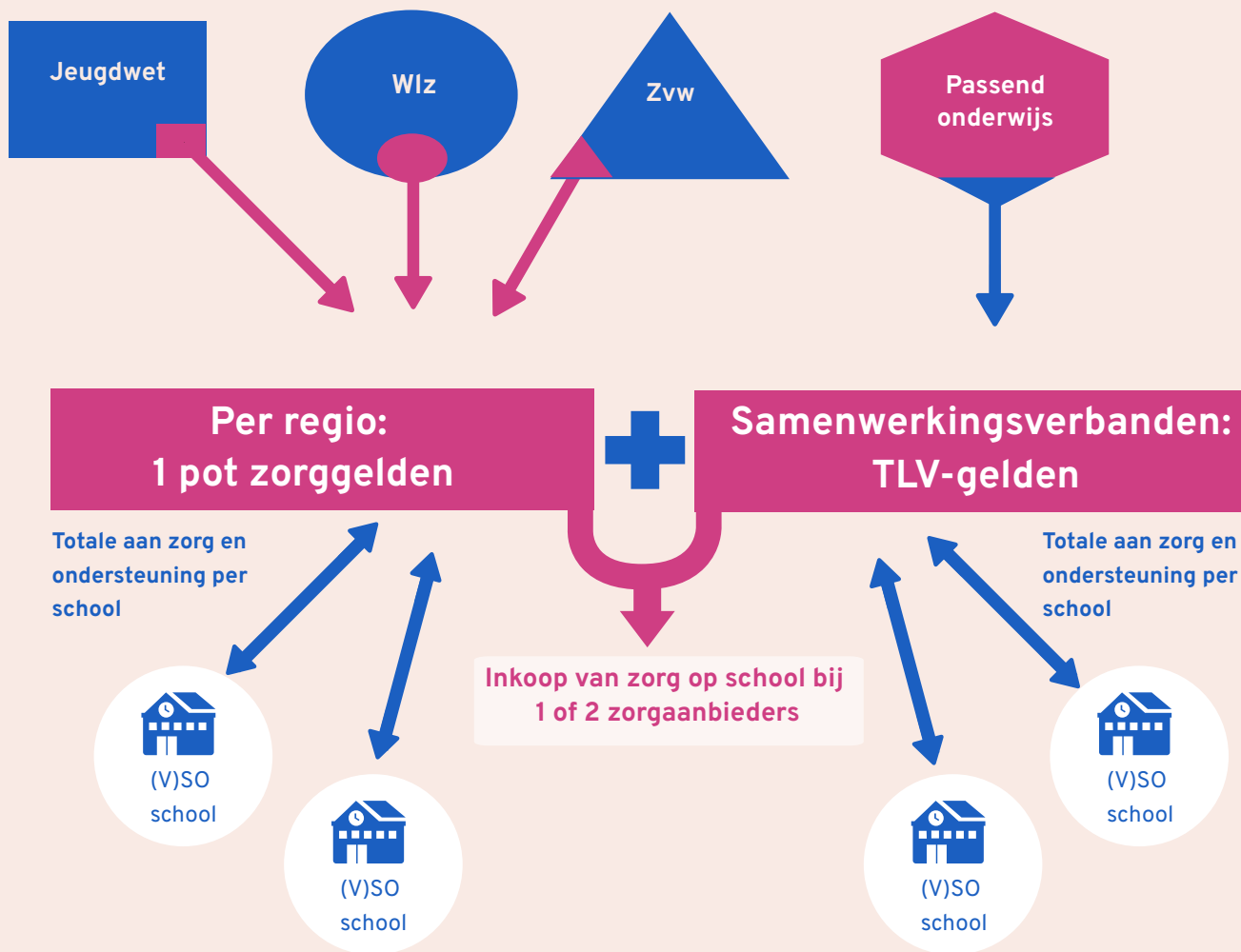
1. Wat wordt beoogd en waarom?

De ministeries van OCW en VWS hebben plannen om de financiering van zorg in het speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs, cluster 3 en 4, anders in te richten. Gedacht wordt aan een wetwijziging die het mogelijk moet maken om Jeugdwet-, Wlz- en Zvw-budgetten te bundelen, zodat niet langer voor elk kind een aparte beschikking of indicatie nodig is, maar er ruimte komt voor (de aanstelling van) vaste zorgverleners die op school flexibel kunnen inspelen op wat nodig is. Daarnaast blijft er in bijzondere gevallen ruimte voor individueel maatwerk. Door de zorgmiddelen collectief voor de hele school ter beschikking te stellen, kan zorg beter, vraaggerichter en efficiënter worden ingezet.

2. Hoe gaan we dat doen?

Collectieve financiering van zorg in onderwijstijd

- De zorg wordt aangeboden door vaste aanbieders die gekoppeld zijn aan de school.
- Elke leerling krijgt de zorg in onderwijstijd die hij/zij nodig heeft. Die zorg is collectief geregeld en wordt centraal ingekocht.
- De inkoop van zorg is gebaseerd op de totale zorgbehoefte van de groep, maar er blijft daarnaast ruimte voor individueel maatwerk waar nodig.
- Er vindt afstemming plaats tussen de zorg op school en de zorg thuis. Beide moeten adequaat zijn.

3. Wat wordt de rolverdeling?

Het model van collectieve financiering kan langs twee routes worden georganiseerd, via de gemeenteroute of via de onderwijroute. Dat heeft natuurlijk ook consequenties voor de overige partijen in het speelveld, maar doel en opzet van beide routes zijn in de kern hetzelfde. In beide routes worden vanuit het Rijk middelen beschikbaar gesteld op basis van het aantal leerlingen in de regio in combinatie met hun zorgzwaarte. In de *gemeenteroute* maakt de coördinerende gemeente vervolgens afspraken met de so- en vso-scholen over de selectie, inkoop en aanstelling van een aantal vaste zorgverleners op school. In de *onderwijroute* wordt deze taak belegd bij een onafhankelijke regionale commissie of instantie.

1. Gemeenteroute

Coördinerende gemeente in de regio:

- treedt op als budgethouder van regio;
- verzorgt in overleg met school de selectie en inkoop van zorgaanbieders o.b.v. totale zorgbehoefte per (v)so-school;
- ziet toe op de kwaliteit en doelmatigheid van de zorginzet.

Samenwerkingsverband blijft verantwoordelijk voor de toelating van leerlingen tot het (v)so en de afgifte van toelaatbaarheidsverklaringen.

2. Onderwijroute

Onafhankelijke regionale instantie (denk aan Toelaatbaarheidscommissie Samenwerkingsverband) combineert de toelating van leerlingen tot het (v)so en de afgifte van TLV's met de verdeling van collectieve zorggelden aan scholen. Daarmee:

- treedt deze instantie op als budgethouder van regio;
- verzorgt zij in overleg met school de selectie en inkoop van zorgaanbieders o.b.v. totale zorgbehoefte per (v)so-school;
- ziet zij toe op de kwaliteit en doelmatigheid van de zorginzet.

(Andere) gemeenten in de regio blijven verantwoordelijk voor de zorg thuis en de afstemming/verbinding met de zorg op school.

(V)so-school bepaalt in samenspraak met de coördinerende gemeente (route 1) of onafhankelijke regionale instantie (route 2) welke totale inzet van zorgaanbieders gewenst is; stelt samen met ouders en zorgprofessional(s) per leerling een handelingsplan op voor passende hulp en ondersteuning; draagt zorg voor de uitvoering daarvan.

Zorgaanbieders maken afspraken met de coördinerende gemeente (route 1) of onafhankelijke regionale instantie (route 2) en school over de inzet (omvang en type) van zorgprofessionals.

Ouders formuleren in overleg met hulpverleners de hulpvraag, worden ontzorgd en om toestemming gevraagd voor opname van de zorg in het handelingsdeel van het integrale OPP. Het OPP wordt met ouders besproken en door hen ondertekend. Ouders blijven nauw betrokken bij uitvoering en evaluatie van de zorg voor hun kind en eventuele bijstelling daarvan.

Zorgprofessionals gaan aan de slag op een of meer (v)so-scholen. Hun invulling is beschikkingsvrij en flexibel; op maat kijken en doen wat nodig is.

Zorgkantoor/zorgverzekeraars blijven verantwoordelijk voor de zorg thuis en de afstemming/verbinding met zorg op school.

4. Beleidssimulatie collectieve financiering Zorg in Onderwijstijd

In de periode 2020-2022 verzamelen de onderzoeksbureaus DSP en Oberon in samenwerking met de Onderwijsconsulenten de benodigde input voor de mogelijke wetswijziging die collectieve financiering van zorg in onderwijstijd mogelijk moet maken. Bij een representatieve steekproef van 50 scholen die worden begeleid door een zorgarrangeur van de Onderwijsconsulenten, brengen we nauwkeurig in kaart om hoeveel en welke zorg het gaat en hoe die zorg op dit moment wordt gefinancierd. Daarnaast begeleiden en monitoren we twee regionale pilots in Hart van Brabant en Twente. In die pilots en ook op de zorgarrangeerscholen wordt het collectieve scenario of onderdelen daarvan uitgeprobeerd binnen de beperkingen van de huidige wetgeving.

Hieruit blijkt dat de betrokken partijen weliswaar een heel eind komen, maar dat het niet lukt om het collectieve scenario zoals hierboven weergegeven volledig in praktijk te brengen, omdat ze aanlopen tegen de grenzen van de wetgeving. Daarom organiseren we een aantal 'beleidssimulatiesessies', bedoeld om te toetsen en in kaart te brengen wat het beoogde collectieve scenario betekent voor de rollen en verantwoordelijkheden van alle betrokken partijen. Voorliggend document bevat een schetsontwerp van het collectieve ZiO-scenario, zodat deelnemers aan de simulatiesessies eenzelfde vertrekpunt hebben.

Vragen beleidssimulatie

In de beleidssimulatie verkennen we de wetswijziging met de deelnemers aan de hand van de volgende vragen:

-
1. Welke voor- en nadelen zie jij in het model van collectieve financiering?
 2. Hoe kijk je aan tegen de gemeente- dan wel onderwijsroute?
 3. Waar verwacht je tegenaan te lopen en hoe kan dit worden opgelost?